ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รูปแบบการบริหารโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกำกับ ของรัฐ

ชื่อผู้เขียน

นางสาว นัทธมน วุทธานนท์

พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รศ.ดร.วิจิตร ศรีสุพรรณ ประธานกรรมการ รศ.ดร.วิภาคา คุณาวิกติกุล กรรมการ ศ.ดร.โรเบิร์ต แอล แอนเดอร์ส กรรมการ ผศ.ดร.ประคิณ สุจฉายา กรรมการ รศ.ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการบริหารโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกำกับ ของรัฐตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญใน 5 ด้านคือ โครงสร้างองค์การ การบริหารการเงิน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริการและการประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้เทคนิค Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR)

ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการบริหารโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ผู้เชี่ยว ชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันมากที่สุดคือให้เป็นไปตามพันธกิจที่กำหนดคือเป็นสถานให้บริการ สาธารณสุขที่มีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัยและฝึกอบรมให้แก่ นักศึกษาและบุคลากรในสาชาวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัย โดยเป็นหน่วยงานในกำกับ ของมหาวิทยาลัยและมีระเบียบการบริหารจัดการของตนเอง

ด้านโครงสร้างองค์การ มีคณะกรรมการ 2 ระดับคือคณะกรรมการอำนวยการและคณะ กรรมการที่ปรึกษาการดำเนินการของโรงพยาบาล คณะกรรมการอำนวยการมีหน้าที่หลักคือ กำหนดนโยบาย วางระเบียบให้เป็นไปตามทิศทางที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยและคณะ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในและผู้อำนวยการโรงพยาบาล ประกอบด้วยตัวแทนจากสภา มหาวิทยาลัย อธิการบดี ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก คณบดีคณะแพทยศาสตร์หรือตัวแทนคณบดี จากคณะในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่นหรือตัวแทน รวมจำนวนไม่เกิน11 คน มีวาระการทำงาน 4 ปี มีตัวแทนจากสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการโดยผู้อำนวยการโรง พยาบาลทำหน้าที่เป็นเลขานุการ คณะกรรมการที่ปรึกษาการดำเนินการของโรงพยาบาลแต่งตั้ง โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาล มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ประกอบด้วยผู้ทรง คุณวุฒิจากภายนอก คณบดีคณะแพทยศาสตร์หรือตัวแทน ตัวแทนจากพนักงานในหน่วยงาน ผู้ อำนวยการโรงพยาบาลมีหน้าที่บริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายโดยมีคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้ ด้านการบริหารโรงพยาบาลหรืออาจเป็นแพทย์ การแบ่งงานในโรงพยาบาลควรมีน้อยฝ่ายโดย คำนึงถึงต้นทุนประสิทธิผล โดยแบ่งเป็นฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายบริการและฝ่ายสนับสนุนบริการ ฝ่าย บริหารทั่วไปประกอบด้วย งานการเงินและบัญชี งานบุคคล เป็นต้น ฝ่ายบริการประกอบด้วยงาน การแพทย์ งานการพยาบาล งานเกลัชกรรม งานรังสีเทคนิค เป็นต้น และฝ่ายสนับสนุนบริการ ประกอบด้วย งานโกชนาการ งานทักรีด เป็นต้น

ด้านการบริหารการเงิน มีระบบบัญชีที่ได้มาตรฐาน มีระบบการคิดต้นทุนที่น่าเชื่อถือในทุก หน่วยงาน ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล มีพนักงานโรงพยาบาลที่ใช้ระบบสัญญาจ้างทุกระดับ ทั้งแพทย์ พยาบาลและพนักงานอื่นๆ ยกเว้นในส่วนสนับสนุนบริการบางงานจะจ้างจากภายนอก มีการจัดระบบเงินเดือนและบุคลากรเอง การพิจารณาให้ค่าตอบแทนเป็นไปตามภาระงาน ความ รับผิดชอบ และความสามารถสร้างรายได้ให้กับโรงพยาบาล สวัสดิการต่างๆของพนักงานจะเน้น การใช้สวัสดิการสังคม การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจะมีผลต่อการขึ้นเงินเดือนและ การว่าจ้างของพนักงาน โดยการประเมินผลจะเป็นผลการสรุปรวมจากผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับ บัญชา ผู้ร่วมงานและตนเอง ด้านการบริการ เน้นการให้บริการระดับตติยภูมิและการตอบสนองต่อ การฝึกปฏิบัติงานนักศึกษาของแต่ละคณะทางสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ด้านการประเมินผลการ ดำเนินงานขององค์การ มีองค์กรภายนอกมาตรวจสอบและประเมินและให้มีการรายงานผลต่อ สภามหาวิทยาลัย

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยงานและติดตามประเมิน การทำงานของหน่วยงานภายในที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการได้แก่ งานบัญชี งานบุคคล และงานพัฒนาบริการ เป็นต้น

ผลของการวิจัยทำให้ได้แนวทางในการเตรียมการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านการจัด โครงสร้างและการดำเนินการของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในด้านการพยาบาล ผู้ บริหารควรทำความเข้าใจพันธกิจและรูปแบบการบริหารของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกำกับ ของรัฐเพื่อนำมาวางแผนจัดโครงสร้างและพัฒนาหน่วยงานบริการพยาบาลให้สอดรับกับพันธกิจ ของโรงพยาบาล วางแผนเตรียมความพร้อมของทรัพยากรบุคคลทางการพยาบาลให้สามารถเข้าสู่ ระบบการบริการและบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการศึกษาพยาบาล ควรมีการจัดหลักสูตรและการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว Thesis Title

Administrative Model of a Thai Autonomous University

Hospital

Author

Miss Nuttamon Vuttanon

Ph.D.

Nursing

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr. Wichit Srisuphan

Chairman

Assoc, Prof. Dr. Wipada Kunaviktikul

Member

Prof. Dr. Robert L. Anders

Member

Asst. Prof. Dr. Prakin Suchaxaya

Member

Assoc. Prof. Dr. Chumpol Poolpatarachewin Member

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop an administrative model of a Thai autonomous university hospital as projected by experts' opinions in five dimensions: organizational structure, financial management, human resource management, service management, and performance evaluation management. The research technique was the Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR).

It was found that a Thai autonomous university hospital administrative model consensually agreed upon by the experts should follow the missions to provide health service with the goal to support teaching and learning, research and training of students and staff in health science faculties. It should be a self-governance unit under the supervision of a university.

The organizational structure should have two levels of committee, a Hospital Board and an Advisory Board. The Hospital Board should be responsible for setting the

policy according to the direction entrusted to it by the university and faculties, appointing an internal audit committee and a hospital director. This Board should be composed of representatives from the University Council, the President of the University, external qualified persons, the Dean of the Faculty of Medicine or a representative, and Deans of other health science faculties or their representatives. The total number should not exceed 11 persons and the term should be 4 years. The Chair should be a representative from the University Council and the hospital director should be the secretary of the Board. The Advisory Board should be appointed by the director, responsible to advise him/her and be composed of external qualified persons, the Dean of the Faculty of Medicine or a representative, and representatives of hospital personnel. The hospital director should administrate in accordance with the policy. He/she should be knowledgeable in hospital administration or should be a physician. For cost effectiveness, there should be few divisions of work. There should be three divisions: a general administration division, a service division, and a service support division. The general administration should include the finance and accounting unit, personnel unit, etc. The service division should include medicine, nursing, pharmacology, radiation, etc. The service support division should include the dietary unit, laundry unit, etc.

Regarding financial management, the hospital should have a standard accounting system, and a reliable cost system in all units. Human resource management should have its own personnel in all levels including physicians, nurses, and others except in the service support division which should be contracted out. Remuneration depends on characteristics of tasks, and responsibility and ability to create income for the hospital. The welfare of personnel should be from the social welfare system. Salary and pay raises will be based on annual performance appraisals which should be based on evaluations by supervisors, subordinates, colleagues and self evaluation. In service management, tertiary care should be provided and respond to the focus of the training of each health science faculty. Performance evaluation of an organization should be conducted by an outside organization that reports to the University Council.

The hospital director could appoint other committees to assist him/her and evaluate performance in some important units, such as an accounting committee, a personnel committee, and a service improvement committee.

The results of this study can be used for transforming and developing the organizational structure and administration of a Thai autonomous university hospital. Directors of Nursing service should discern to create structures and develop nursing service units suited to its mission. Nursing personnel should be prepared and retrained to cope efficiently in the new service system and administrative model. In Nursing education area, there should be curriculum and training courses provided in line with the change.